

Bilješka.- Ovom presudom izmijenjena je presuda prvostepenog suda objavljena u ovoj publikaciji br.9, str.52.

TRGOVAČKI SUD, Seine

Presuda od 20.VI 1961.

Cies d'assurances la Concorde i l'Astree
c/a Sté Grospiron i drugi

Špediterski posao - Kombinirani prijevoz - Špediter odgovara i rad vozara - Protest koji je predan zadnjem vozaru smatra se da je predan i špediteru - Primjena zakona na ugovor o špediciji - Vozari u kombiniranom prijevozu ne odgovaraju za naknadu štete, ako se ne može utvrditi na čijem dijelu puta je nastala šteta

Jedna francuska obitelj selila se iz Casablance u Pariz. Radi preseljenja namještaja obratila se špediteru. Jedan vozar je prevezao robu iz Casablance do jedne francuske luke, odakle ju je drugi vozar prevezao u Pariz. Kad je namještaj stigao u Pariz, ustanovljeno je da je jedan dio oštećen vodom koja prodrila u sanduk. Osiguratelji su nadoknadili primaocu štetu, pa tuže špeditera i oba vozara.

Špediter je stavio prigovor na nadležnosti suda, jer da se spor mora raspraviti u Casablanci. Osim toga da on ne odgovara za štetu, jer je ona, kao što je utvrđeno, nastala tokom prijevoza, pa da za nju odgovaraju oba ili samo jedan od vozara. Nadalje navodi da je, prema dispoziciji koju je dobio od svoga komitenta /obitelji koja se selila/, primalac bio dužan reklamirati štetu preporučenim pismom u roku od tri dana od dana primitka robe. Ovo primalac nije učinio, pa i zbog ovoga razloga špediter nije odgovoran.

Sud je vozare oslobodio, a špeditera obvezao na naknadu štete.

U prvom redu odbacio je prigovor o nenadležnosti francuskog suda. Ugovor je, istina, sklopljen u Maroku između marokanskog poduzeća i Francuza, ali je izvršen u Francuskoj, gdje se morao platiti i jedan dio vozarine i ostalih troškova prijevoza, te gdje je bilo mjesto predaje namještaja. Ovi su razlozi odlučni za nadležnost francuskog suda.

Obzirom na to da prijevoz nije obavljen isključivo morskim putem, sud nije primijenio Zakon od 1936. godine, koji prihvaća načela Konvencije o teretnici od 1924. godine, nego trgovački zakon.

Sud je utvrdio da je protest sa strane primaoca na vrijeme uložen zadnjem vozaaru, pa zaključuje da je takav protest valjano podnesen, jer je vozar radio za špeditera. Na temelju propisa čl.58 trg.zak. koji propisuje da je špediter odgovoran za štetu na robu za koju se pri prijevozu brine, prihvatio je tužbu i obvezao špeditera na naknadu štete.

Što se pak tiče vozara, sud ih je oslobodio odgovornosti, jer nije bilo moguće ustanoviti na kojem dijelu puta je šteta nastala.

/DMF 1962, str.678/

B.J.

Bilješka.- Prema francuskom pravu špediter uvijek odgovara za vozarov rad. Kod nas načelno ne odgovara, osim u dva slučaja: ako je ugovorio da će se pobrinuti za prijevoz za unaprijed utvrđen iznos bez obzira na troškove prijevoza, te kad vozara nije izabrao dužnom pažnjom.

Interesantnije je stajalište suda kojim je vozare oslobodio odgovornosti. Premda iz presude jasno ne slijedi, ipak izgleda da se nije radilo o direktnom prijevozu na temelju direktne teretnice, već da je drugi vozar sklopio samostalni ugovor s prvim vozarom. Moglo bi se zastupati i drukčije stajalište nego što je ono koje je zauzela gornja presuda. Drugi vozar, prema načelima transportnog prava, odgovara primaocu za štetu na robu, ako ne dokaže koji od razloga koji ga oslobadjaju odgovornosti, ili pak da je robu primio u stanju u kojem ju je predao. Ukoliko dakle drugi vozar nije u ovom slučaju mogao dokazati da je robu primio oštećenu, morao bi primaocu nadoknaditi štetu. Pod pretpostavkom da je uspio s takvim dokazom, prvi vozar ne bi mogao primaocu biti odgovoran zbog pomanjkanja pasivne legitimacije, budući da on s primaocem ne stoji u nikakvom pravnom odnosu. Primaalac bi mogao tužiti prvoga vozara samo na temelju cesije koju bi dobio od drugog vozara.

B.J.